

**Obravnava Odloka o preimenovanju dvoran v
Domu na Vidmu - hitri postopek**

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 - ZUJF, 14/15 - ZUUJFO, 11/18 - ZSPDSLS-1 in 30/18) in 16. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave Primorskih novic, št. 18/95, 18/97, 30/98, 4/08, Uradni list RS št. 31/99, 44/18 in Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006) je Občinski svet Občine Ilirska Bistrica na .....seji dne ..... sprejel

Odlok o preimenovanju dvoran v Domu na Vidmu

1. člen

S tem odlokom se izvede poimenovanje dvoran v Domu na Vidmu v Ilirski Bistrici, Gregorčičeva cesta 2.

2. člen

Velika dvorana v Domu na Vidmu se poimenuje »Kettejeva dvorana«.

3. člen

Galerija v Domu na Vidmu se poimenuje »Pavlovčeva galerija«.

4. člen

Mala dvorana v Domu na Vidmu se poimenuje »Žnideršičeva dvorana«.

5. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 007-2/2020-1
Ilirska Bistrica, dne 14.2.2020

Župan
Občine Ilirska Bistrica
Emil Rojc

Obrazložitev:

I. Uvod

Občinskemu svetu Občine Ilirska Bistrica posredujemo v obravnavo in sprejem Odlok o preimenovanju dvoran v Domu na Vidmu v Ilirski Bistrici, Gregorčičeva cesta 2.

Pravna podlaga za sprejem predlaganega odloka sta 29. člen Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 - ZUJF, 14/15 - ZUUJFO, 11/18 - ZSPDSLS-1 in 30/18) in 16. člen Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave Primorskih novic, št. 18/95, 18/97, 30/98, 4/08, Uradni list RS št. 31/99, 44/18 in Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006), kjer je določeno, da odloke sprejema občinski svet.

V skladu s 94. členom Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave Primorskih novic, št. 18/95, 18/97, 30/98, 4/08, Uradni list RS, št. 31/99, Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006) in 100. členom Poslovnika o delu Občinskega sveta Občine Ilirska Bistrica (Uradne

objave Snežnik, št. 5/99 in 4/2001 - spremembe in dopolnitve) se odlok sprejme po hitrem postopku, pri katerem se združita prva in druga obravnava odloka na isti seji.

Predlagani odlok bosta predhodno obravnavala Statutarno-pravna komisija in Odbor za družbene dejavnosti.

II. Obrazložitev odloka po členih:

Predlagani odlok v 1. členu določa vsebino odloka.

2. člen odloka opredeljuje poimenovanje velike dvorane v Domu na Vidmu kot »**Kettejevo dvorano**«.

Obrazložitev preimenovanja Velike dvorane Doma na Vidmu v Kettejevo dvorano:

Dragotin Kette se je rodil 19. januarja 1876 na Premu pri Ilirski Bistrici. Svoja otroška leta je preživel na Premu, v Zagorju, Košani in Pivki; v krajih, kjer je kot učitelj služboval njegov oče Filip. Mater Ano Valenčič je izgubil, ko je bil star štiri leta, očeta pa pri petnajstih. Po očetovi smrti je njegov varuh postal trgovec Janez Valenčič iz Trnovega, ki ga je v šolanju finančno podpiral in želel, da postane duhovnik. Dragotin Kette je najprej obiskoval realko v Ljubljani, potem pa prestopil na učiteljske, a se nato spet vrnil v gimnazijo. Ker se je v tem času odločil, da se noče zavezati duhovniškemu poklicu, mu je stric ukinil podporo. Kette je opustil šolanje in se preživel s poučevanjem in pisanjem podlistkov. Pesnik in rodoljub Ivan Resman ga je pregovoril in podprl, da je jeseni leta 1896 odšel v Novo mesto, kjer je leta 1898 tudi maturiral. Po maturi je bil vpoklican na triletno služenje vojaškega roka v Trst. Težko vojaško življenje ni ustrezalo ne njegovemu značaju ne njegovemu zdravju. Zbolel je za jetiko in bil zaradi bolezni odpuščen. Komaj mesec za tem je 26. aprila 1899 umrl v ljubljanski cukrarni.

Kette, najvidnejši predstavnik slovenske moderne, je v svojem kratkem, komaj petletnem ustvarjalnem obdobju napisal vrsto pesmi, ki se uvrščajo v sam vrh slovenskega pesništva. Številne med njimi v lahkotnem ritmu in besedi opevajo kmetstvo in doživetja iz narave, še več je ljubezenskih pesmi, v katerih prevladujejo zdaj veselo razposajeni, zdaj otožni toni, v njegovi zapuščini pa je najmanj pripovednih pesmi. Otrokom je namenil številne mladinske pesmi, pravljice in basni. Največjo ustvarjalno širino pa je pesnik pokazal v sonetih, s katerimi je prvi po Prešernu dal tej pesniški obliki nov blišč in veljavo, hkrati pa se je duhovno približal evropskemu simbolizmu. Kettejevo umetnost je razkril njegov najboljši prijatelj Ivan Cankar, ki je ob pesnikovi smrti zapisal, da je umrl največji talent, kar smo jih imeli od Prešerna dalje. V času svojega življenja ni izdal ničesar v knjižni obliki. Po Kettejevi smrti je njegove pesmi uredil Anton Aškerc in jih leta 1990 izdal pod naslovom Poezija.

Dragotin Kette je močno zaznamoval naše kraje, zato je prav, da se mu mesto Ilirska Bistrica pokloni še na poseben način in tako pokaže, da so občanke in občani ponosni na njegovo zapuščino. Ime Dragotina Ketteja nosi trnovska osnovna šola, po njem se imenujejo kar trije pevski zbori in bralna značka, zdaj pa je napočil čas, da se tudi Občina Ilirska Bistrica s poimenovanjem osrednjega kulturnega hrama v občini pokloni svojemu največjemu literatu in osrednjo dvorano v Domu na Vidmu preimenuje v Kettejevo dvorano.

3. člen odloka opredeljuje poimenovanje galerije v Domu na Vidmu kot »**Pavlovčevo galerijo**«.

Obrazložitev preimenovanja Galerije Doma na Vidmu v Pavlovčevo galerijo:

France Pavlovec se je rodil 14. avgusta 1897 v Trnovem. Osnovno šolo je obiskoval v Ilirski Bistrici, a se je mati po očetovi smrti z otroki preselila v Ljubljano, kjer je s šolanjem nadaljeval na poljanski gimnazij, vendar je ni končal. Pavlovčeva pot do umetnosti je bila vse prej kot običajna. V tem pogledu je delil usodo tistih umetnikov, ki so dolgo tavalj, preden so našli pot v skrivnostni in čudežni tempelj muz. Po drugi svetovni vojni je postal železniški uradnik. Vse je kazalo, da bo Pavlovčeva življenjska pot končala v mirnem meščanskem pristanu. Poskušal je z risanjem karikatur in začel počasi misliti na slikarski poklic. Navdušen France Pavlovec je pustil službo in se vpisal na ljubljansko umetniško šolo Probuda, leta 1923 pa je odpotoval v Zagreb na umetniško akademijo, kjer se je vpisal na slikarski oddelek pri prof. Beciću. Pet let pozneje je enaintridesetletni France Pavlovec uspešno zaključil študij na zagrebški akademiji in se vrnil v Ljubljano, kjer je istega leta razstavljal skupaj s tako imenovano »četrti generacijo« (M. Pregljeva, O. Globočnik, M. Maleš, N. Pirnat, Mežan). Razstavo je odprl Rihard Jakopič.

France Pavlovec je tako nakazal svojo življenjsko pot, ki ga je vodila po poti oziroma ob boku vodilnega slovenskega impresionista Riharda Jakopiča. Kot beleži portal Primorci.si, so njegova dela poetično navdahnjena in čustvena, barve pa harmonične. Pavlovec je v oljni tehniki upodabljal pretežno krajine, včasih pa je naslikal tudi portrete in cvetlična tihožitja. Velja za najboljšega krajinarja po Groharju in Jakopiču. Krajine so odraz njegovega individualnega doživljanja motiva. France Pavlovec je upodabljal motive iz ljubljanske okolice, slikovite podobe Gorenjske, kraške in istrske motive. Akademski slikar France Pavlovec je leta 1949 in 1951 za svoje delo prejel Prešernovi nagradi. Umrl je 12. februarja 1959 v Ljubljani.

Galerija Doma na Vidmu je svoja vrata odprla v mesecu novembru 2012. V tem obdobju je pod budnim očesom umetniškega vodje Rajka Kranjca postala osrednji kulturni hram vizualne umetnosti, ki je v svoji prostorih gostil že preko 100 uspešnih in dobro obiskanih likovnih, fotografskih in kiparskih razstav. Po Likovnem društvu Franceta Pavlovca Ilirska Bistrica je primerno, da se tudi Občina Ilirska Bistrica s preimenovanjem Galerije Doma na Vidmu v Pavlovčevo galerijo pokloni spominu na uveljavljenega slovenskega umetnika, ki je svoja otroška leta preživel v Trnovem.

4. člen odloka opredeljuje poimenovanje male dvorane v Domu na Vidmu kot »**Žnideršičeva dvorana**«.

Obrazložitev preimenovanja Male dvorane Doma na Vidmu v Žnideršičevo dvorano:

Čebelarstvo ima v Ilirski Bistrici zelo dolgo in bogato tradicijo, saj tovrstna dejavnost datira že v davno leto 1907. Domačin, velečebelar in podjetnik Anton Žnideršič (1874-1974), je bistriško čebelarstvo povzdignil na visoko strokovno raven, ko je ustvaril moderen panj, ki je zadovoljil potrebe slovenskih čebelarjev in se je navezoval na tradicijo. Pri snovanju mu je kot vzorec služil tako imenovani »listovni panj« nemškega učitelja Albertija, ki ga je temeljito predelal in ga po večletnih poizkusih leta 1910 končno ponudil slovenski čebelarji javnosti. Novega panja, ki je bil neprekosljiv za prevažanje na paše, se je oprijel naziv »Alberti-Žnideršičev panj«, Anton Žnideršič pa je uspel prepričati čebelarje, da se da s takšnim panjem gospodarno čebelariti, ohraniti čebeljo družino in doseči izjemno kvaliteto medu. Panj so poimenovali »Žnideršičev« ali AŽ panj (skrajšano Alberti-Žnideršičev) in tako ga imenujemo še danes. AŽ panj je danes še vedno tako priljubljen, kot je bil pred sto leti. Zaradi enostavnosti postopka pregleda čebeljih družin v AŽ panjih so se zanj zadnje čase

začeli zanimati tudi tuji čebelarji. O tehniki čebelarjenja v AŽ panjih predavatelji delijo svoje znanje na ameriških tleh, o slovenskem čebelarstvu pa je izšel tudi priročnik v angleškem jeziku. Alberti-Žnideršičev panj pa ni priljubljen samo čez lužo ampak tudi v Španiji, Franciji in še posebej v sosednji Italiji.

Anton Žnideršič je leta 1899 v Ilirski Bistrici ustanovil prvo kranjsko tovarno testenin Pekatete, ki je bila za tiste čase zelo moderna. Izdelki iz tovarne so se uspešno prodajali po celotni državi, proizvodnja je rasla in z nabavo parnega stroja napovedala industrializacijo kraja. Leta 1925 je v Ljubljani odprl njeno podružnico v Ljubljani, kamor se je umaknil pred pritiski italijanskih fašistov.

Bistriški čebelarji so v spomin na domačega pionirja čebelarstva svoje društvo poimenovali Čebelarско društvo Anton Žnideršič Ilirska Bistrica. V spomin na imenitnega sokrajana in v počastitev bogate tradicije pridelave medu so v Vencinovi hiši na Levstikovi ulici uredili čebelarski muzej, kjer so na ogled postavili številne predmete iz bogate ilirskobistriške čebelarske preteklosti. Ime svetovno poznanega čebelarskega inovatorja nosi tudi bistriška osnovna šola, Občina Ilirska Bistrica pa bo v zahvalo za njegov neprecenljiv pečat slovenskemu in svetovnemu čebelarstvu preimenovala Malo dvorano Doma na Vidmu v Žnideršičevo dvorano.

5. člen odloka določa, da začne odlok veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. Predlagani odlok nima finančnih posledic.

Župan
Občine Ilirska Bistrica
Emil Rojc

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1 in 30/18) in 16. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave Primorskih novic, št. 18/95, 18/97, 30/98, 4/08, Uradni list RS št. 31/99, 44/18 in Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006) je Občinski svet Občine Ilirska Bistrica na svoji seji sprejel naslednji

S K L E P

1.

Občinski svet Občine Ilirska Bistrica sprejme Odlok o poimenovanju dvoran v Domu na Vidmu v Ilirski Bistrici – hitri postopek.

2.

Ta sklep stopi v veljavo z dnem sprejema na občinskem svetu.

Številka: 007-2/2020-2

Datum: 14.2.2020

Emil Rojc
Župan
Občine Ilirska Bistrica